

- א. להלכה, כל ארבע העבודות מצטרפים לפיגול. ויש להסתפק בשני בני אדם כשהשני לא ידע ממחשבת הראשון, האם מחשבותיהם מצטרפות (ח"ב ג, ט).
ב. כל מקום שמצטרפות המחשבות לכזית לפגל, כמו כן מצטרפות לפסול הקרבן במחשבת חוץ למקומו' (תורת הקדשים).

דף יד

- כה. א. האם יש חילוק בין מחשבת פיגול שחשב בחצי מתיר למחשבת פיגול שחשב אודות חצי מתיר?
ב. חטאת פנימית שחשב בשעת עבודתיה לשפוך שיריה למחר – האם פיגול?
א. המחשב בשעת עבודת חצי מתיר, כגון שחשב בהקטרת הקומץ ולא בהקטרת הלבונה, או חשב בשחיטת הכבש האחד על החלות; לדברי רבי מאיר – פיגול, ולחכמים (ובכללם רבי יוסי ורבי) – אינו פיגול. אבל חשב בשעת מתיר שלם על חצי מתיר, כגון שחשב על הקטרת הקומץ למחר ולא על הלבונה – אפילו לחכמים חל הפיגול (עפ"י רש"י). [ולדברי אלעזר (יב): אינו פיגול עד שיחשב על הקטרת הקומץ והלבונה].
חשב בשעת הקמיצה, לפרש"י ותוס' הריזה מחשבה בשעת מתיר שלם. ואילו מדברי הרמב"ם משמע שגם זה נחשב חצי מתיר.

- ב. חטאת פנימית שחשב בשעת עבודתיה לשפוך שיריה למחר; אם חשב זאת בשעת עבודת חוץ – פיגול, והאוכל מן הבשר – בכרת [אבל הדם עצמו אין עליו איסור פיגול, מפני שהוא 'מתיר']. ואם חשב בשעת עבודת פנים – אינו פיגול. [ולדברי רבי שמעון (בזבחים מג) אין פיגול בחטאות הפנימיות כלל. ואין הלכה כן].

אעפ"י שבשעת עבודת פנים אינו פיגול, אבל פסול מדאורייתא (עפ"י תוס' כאן ובזבחים מד: וע' חו"ב ג, ח).
דין פיגול בבשר חטאות פנימיות – ע' בזבחים לה.

דפים יד – טו

- כו. א. חלה אחת משתי הלחם שנטמאה, וכן סדר אחד מלחם הפנים שנטמא – מה דין שאר הלחם?
ב. מה דינם של בזיכי לחם הפנים שנטמא אחד מהם?
ג. מה ענינו של הכלל 'אין קרבן ציבור חלוק', ומה נכלל בו?
א. נטמאת אחת מהחלות או אחד מן הסדרים; רבי יהודה אומר: שניהם יצאו לבית השריפה (ויזרוק מקודם את דם הכבשים, או יקטיר הבזיכים. מפרשים) – שאין קרבן ציבור חלוק. ופרש רבי אלעזר, דוקא אם חלה הטומאה לפני זריקת דם הכבשים (בשתי הלחם. ובלחם הפנים – לפני הקטרת הבזיכים), אבל נטמא אחר זריקה – הטמא בטומאתו ואסור לאכלו, והטהור ייאכל.
יש סוברים שלפי המסקנא ליתא לדברי רבי אלעזר, ולרבי יהודה שניהם יצאו לבית השריפה גם בנטמא אחר זריקה, שלעולם אין קרבן ציבור חלוק (עפ"י רבנו גרשום. וע' גם תשב"ץ ח"ג לו ד"ה עוד כתבת אע"פ).
חכמים אומרים: אף קודם זריקה, הטמא בטומאתו והטהור ייאכל.

א. לדברי רב פפא, שאלה זו תלויה בנידון ריזוי צייץ על אכילות; שאם מרצה – הועילה הזריקה על כל החלות, הלכך הטהור ייאכל. ואם אינו מרצה – הרי הטמאה נידונית כאבודה ושרופה וא"כ לא הועילה הזריקה לחלות, הלכך יצאו שתייהן לבית השריפה. [ואף על פי שנדחה טעמו של רב פפא, זהו רק אליבא דרבי יהודה, אבל בטעם חכמים צריכים אנו לטעמו של רב פפא שהציץ מרצה על אכילות ולכן לא הוי כאבוד ושרוף שכולם נפסלו. אבן האול ביאת מקדש ד,ו אות ד].

וכתבו התוס' שאפילו אם טומאה הותרה בציבור ואין צריך לריזוי צייץ, הדין כן. (וע' תשב"ץ ח"ג לו ד"ה עוד כתבת אע"פ; שער המלך ביא"מ ד,ז).

וע"ע פסחים עז-עח.

ב. הלכה כחכמים (רמב"ם תמידין ומוספין ה,טז).

ב. בוך מבזיכי לבונה שנטמא; רבי יהודה אומר: שניהם יעשו בטומאה (יגיעם זה בזה אם ירצה. רש"י. וכן מותר לכהן טמא להקריבם, לדעת הסוברים שטומאת הלבונה מהתורה. עפ"י חזו"א זבחים ט,ה). וחכמים אומרים: הטמא בטומאתו והטהור בטהורו.

ה"ה לשאר עולים על המזבח בקרבן ציבור, כגון קומץ ולבונה של מנחת העומר שנטמא אחד מהם; לרבי יהודה ייקרבו שניהם בטומאה ולחכמים הטמא בטומאתו והטהור בטהורו (עפ"י חסדי דוד תוספתא פ"ג).

ג. אמר רבי יוחנן: למוד ערוך הוא בפי רבי יהודה (מרבתי): 'אין קרבן ציבור חלוק'. נכלל בזה שאם נטמא חלק האחד מן הקרבן, כאילו נטמא כולו. בדברים הנאכלים כגון שנטמאה חלה אחת משתי הלחם – יצאו שתי החלות לבית השרפה. ובדברים העולים על המזבח, כגון בוך שנטמא – יעשו בטומאה (שטומאה הותרה בציבור. ועוד, הציץ מרצה על העולין. עתוס').

וכן לענין טומאת הגוף; אם נטמא שבת אחד [לר' יהודה הסובר כל שבת נחשב 'קהל'] – יעשו הכל קרבן פסח בטומאה, שאין קרבן ציבור חלוק.

כאמור, חכמים חולקים על רבי יהודה וסוברים הטהור ייאכל. ובעולים – ייקרב בטהורו. וכן לענין קרבן פסח, הטהורים עושים את הראשון בטהרה [ואותו השבת עושה פסח שני לדברי רבי מאיר. ולרבי שמעון, עושה בראשון בטומאה, שנקרא 'קהל' לעצמו. ע' הוריות ה ופסחים פ].

יש אומרים שדוקא לענין זה חולקים חכמים, שסוברים ששני הבזיכים / החלות נידונים כל אחד לעצמו, אבל בכגון כלי שרת שנטמאו, מודים חכמים שעושים הקרבן-ציבור בטומאה לפי שאין קרבן ציבור חלוק (עפ"י פתח הבית פסחים פ"ז מח נב).

דף טו

כז. מה הדין במחשבות פיגול דלהלן?

- א. חשב בשחיטת התודה לאכלה למחר או חשב לאכול לחמה למחר; וכן בכבשי עצרת ובלחמם.
- ב. חשב לאכול למחר כזית בצירוף ממנה ומלחמה; בתודה ובכבשי עצרת.
- ג. שחט כבש אחד מכבשי עצרת, ואמר 'לאכול כזית מחברו למחר'.
- ד. חשב על אכילת הזבח או על הקרבת נסכיו, חוץ לזמנו – מה דין הזבח ודין הנסכים?

א. הוזבח את התודה לאכול ממנה למחר – היא והלחם מתפגלים, והאוכלם ב'כרת'. לאכול מלחמה למחר – הלחם מפוגל והזבח אינו מפוגל, שהלחם גלל הזבח כלומר טפל לו, ולא להפך.

ואף על פי שהזבח אינו בחיוב כרת, נפסל הוא מדאורייתא (הו"א קמא כה, יא; חדושים ובאורים ג, א ח. וע' גם בשפת אמת שצדד בזה. ובקרבן אורה כתב שנראה שכשר, ואפילו גזרה דרבנן לא מצאנו שגזרו בזה.

וכן הדין בכבשי עצרת ובלחמם, ואעפ"י שהזקקו הכבשים והלחם בתנופה, חשב על הלחם לא נתפגלו הכבשים.

ב. השוחט את התודה לאכול כזית בצירוף מהזבח ומהלחם למחר; הזבח ודאי אינו מפוגל. הלחם – רב פשוט לרבי אלעזר שהלחם מפוגל. לפי לשון אחת בגמרא, לא אמר רב אלא בכבשי עצרת ובלחמה שהזקקו זה לזה בתנופה, אבל בתודה – אפשר שאינם מצטרפים.

ושאלו בגמרא על דברי רב, הלא י"ל סברת 'קל וחומר' שאם הזבח שהוא מפגל – אינו מתפגל (ואולי אף אינו נפסל כלל. ע' הו"א קמא כה, יד), ודאי שהלחם שאינו מפגל את הזבח, לא יתפגל הוא עצמו. להלכה נוקטים להחמיר שהלחם מפוגל, בין בכבשים בין בתודה (ע' כס"מ פסוה"מ י, ח שמשמע שנקט הרמב"ם להחמיר מפני הספק. ובחזו"א תמה הלא קולא היא, שמא לא פיגל ומביא חולין בעזרה. [ובתוס' ד"ה והתירו] נראה לכאורה שלמסקנא נוקטים כסברת ה'קל-וחומר').

ג. שחט אחד מהכבשים 'לאכול חברו למחר'; רב פשוט לר' אלעזר (כפי ששנה רבי אבא זוטרי) ש'חבירו' – כבש במשמע הלכך לא פיגל [שאינן מתיר מפגל את המתיר]. ואולם דחו את הוכחתו, שיש לומר 'חבירו' – לחם משמע, ופיגל את הלחם.

וכל זה לדעת רבי מאיר שמפגלין בעבודת חצי מתיר, אבל לחכמים – לא חל פיגול על הלחם. ואולם נפקא מינה לחכמים לענין איסור דרבנן באכילת הלחם (עפ"י קרבן אורה ולקוטי הלכות).

ד. פיגל את הזבח – נתפגלו הנסכים, והשותם בכרת. ודוקא נסכים הבאים עם הזבח וכבר נתקדשו בכלי והוקבעו עם הזבח בשחיטתו, שאין לשנותם לזבח אחר. פיגל את הנסכים – נתפגלו רק הם ולא הזבח. אלו דברי ר' מאיר. אבל חכמים סוברים שהנסכים לעולם אין חייבים עליהם משום פיגול. הלכה כחכמים.

דף טז

כת. מה דינן של מחשבות פיגול דלהלן:

א. פיגל בהקטרת הקומץ ולא בהקטרת הלבונה; בלבונה ולא בקומץ.

ב. פיגל בהולכת הקומץ לנתינתו בכלי.

ג. פיגל בהולכת הקומץ להקטרה, או בהולכת הלבונה.

ד. הקטיר את הקומץ שומשום שומשום, ופיגל בכל הנתינות עד שכלה הקומץ.

א. פיגל בהקטרת הקומץ בלבד או בהקטרת הלבונה בלבד; לדברי רבי מאיר פיגול והאוכלו בכרת. ולדברי חכמים פסול (משום גזירה. יד:) ואין בו כרת.

עשה את ההקטרה הראשונה [בין שהיתה של קומץ בין של לבונה] במחשבת פיגול, ואת השנייה עשאה אותו אדם בשתיקה; רב אמר: לדברי הכל פיגול הוא, שכל העושה על דעת ראשונה הוא עושה. ושמואל